

Yëkkuö kit Pablo tö Galacia wakpa a Gálatas

Pablo tö yëkkuö i' kit Jesús mik erblökwakpa tso' ká kiè Galacia e' shuà ká wa'ñe e'pa a ikimoie. Iekkëta ie'pa kos e' kě dör Israel aleripa. E' kueki kam ie'pa erblö Jesús mik eta ie'pa kě tö Moisés ttè dalöiëno e' dalöiè. Mik Pablo dë'rö Jesús tté buaë kkachök ie'pa a eta ie' tö ie'pa a iché tö kě se' tsatkërpa Moisés ttè dalöiëno e' dalöiè wa.

Erë mik ie' mineane eta Israel aleripa shuà pë' demi e' ö tö ie'pa dör Jesús mik erblökwakpa. E'pa tö ie'pa wöbla'weke sulu ikitöwoie. Ie'pa tö iché tö se' kě tsatkërpa Jesús mik erblè e' è wa. E' kueki ñies se' kawöta Moisés ttè dalöiök. Ì sulu e' wöklö'woie Pablo tö yëkkuö i' kit. Jesús mik erblökwakpa tö s'wöbla'uk kache tté wa, e'pa ki'wà buaë, e' kueki Pablo tö yëkkuö i' kit as ie'pa tso' tse'ka iyöki ena ie'pa shulir er bua' wa. S'wöbla'uk kache tté wa e'pa tö icheke tö Pablo kě dör Jesús tteköl chökle ie' kě wà Moisés tté e' dalöiëne e' kueki.

Pablo tö iché Jesús mik erblökwakpa a tö Jesús wák tö ie' klö' kanëblök ittekölie. Ñies ie' tö iché tö Jesús mik erblè e' è wa Skököl tö se' klö'wëmi wës pë' buaë yësyësë es. Kě dör Moisés ttè dalöiè wa Skököl tö se' tsatkeke. E' skéie ie' er buaë ché se' a e' wa ie' tö se' tsatkeke senoië ie' a iWiköl wa. E' kkacheke Pablo tö yëkkuö i' ki.

Shkë'wè

1 Ye' dör Pablo. Ye' dör Jesús ttekölpa tsá, e'pa eköl. Ye' kě kine s'ditsö wá ñies ye' kě patkěne s'ditsö wá. E' skéie Skéköl dör S'yě tō Jesús shkeo'kane, e' ena Jesucristo, e'pa tō ye' patkě' ie' tté buaë pakök. 2 Ye' tso' yěkküö i' shtök Skékěpa Jesús icha erule erule kōs tso' Galacia e'pa a. Ye' ena s'yamipa kōs tso' ye' ta íe, e'pa tō a' kōs shke'wémi. 3 Skéköl dör S'yě ena Skékěpa Jesucristo, as e'pa er buaë chō ena sene bërë mù a' a. 4 Jesucristo e' me'ttsa ttèwá se' nuì skéie wēs Skéköl dör S'yě e' kī ikiane es. E' o' ie' tō se' yottsā sene sulu kōs tso' ká i' a e' ulà a. 5 ¡Ie' kīkōkasō kekraë! Es idir.

Jesús tté buaë, e' dör etkēme

6 Ye' tō a' me'at, e' itōkī bet ta, Skéköl olo'yé a' tō. Ie' tō se' klōo'bak. Ie' er buaë ché taië se' a Cristo batamik. Erë ie' olo'yé a' tō. E' skéie a' tso'ne tté kuā'kī klō'uk. E' tō ye' tkiwéwā eriwéka taië. Welepa tō ichēke tō tté e' dör Jesús tté buaë, 7 erë e' kě dör es. Jesús tté buaë mokī, e' dör etkēme. Pě' welepa de a' wōkir a' ká chōukwa tté kuā'kī wa. Ie'pa tō Cristo tté buaë, e' kī kuōtkéka. Es ie'pa tō ie' tté buaë mokī e' shkuļi'weke. 8 Erë ye' tō a' a ichè tō yi tō tté kuā'kī pakeke a' a Jesús ttéie, kě dör wēs sa' tō a' a ipaka' kuaë es, e' ta as ese wák kichatër. Kě ye' tkine tō ye' wák alè tō ipakè ö Skéköl biyōchōkwak wele datse ká jaì a, ese tō tté kuā'kī paké a' a, as esepa kichatër. 9 Ye' tō a' a iskà chène: Yi tō tté kuā'kī paké a' a Jesús ttéie, kě dör ie' tté buaë paka' sa' tō a' a e', kě dör tté klōo' a' tō kewe e', e' ta as ese wák kichatër. 10 ¿Iima a' ibikeitsè? Ye' ttōke es, ¿e' wa ye' atak buaë Skéköl ta ö s'ditsö ta?

Ye' mú aṭak buaë s'ditsö ta, e'ma ye' kë dör Cristo kanè méso moki.

Jesús tté buaë, e' kë dë'bitu s'ditsö wa

¹¹ A yamipa, a' wā ijchenú tō Jesús tté buaë pakekeyö, e' kë dë'bitu s'ditsö wā. ¹² Tté e' kë yēne yi wā ye' a, kë yi wā ye' wöblane iwa, e' skéie Jesucristo wák tō ikkayë' ye' a.

¹³ Wes ye' bak senuk judiowak tté dikia, e' ttsëule a' wā buaë. Ye' bak Skëköl icha e'pa we'ikök siarë töiök kësik wa. Ye' éna ie'pa ewakwa seraä. ¹⁴ Mik ye' bak judiowak tté dikia, etā ye' tō sa' yépa bak e' ser kos iutë buaë yësyësë, iwakpa bak kos ye' ta e' këska', e'pa taië tsata. ¹⁵⁻¹⁶ Erë Skëköl er buaë ché ye' a taië, e' kueki ie' tō ye' shukitbak iwák a, kam ye' kur e' yöki. Ie' tō ye' klöo'bak kanëblök ie' a. Mik ie' éna ilà kkachak ye' a, etā ie' tō ye' a ikkaché as ye' tō ilà tté buaë e' pakö pë' kë dör judiowak esepa a. Mik ie' tō ilà kkaché ye' a, etā ye' kë dë' s'ditsö ska' e' yuök. ¹⁷ Ñies ye' kë dë' Jerusalén, wëpa dör Jesús ttekölpa tsá ye' yöki kewe, e'pa ska' e' yuök ie'pa tté wa. E' skéie bet ye' mía Arabia, e' ukuöki ta ye' dene Damasco.

¹⁸ Duas de mañal, e' ukuöki ta ye' mía Jerusalén Pedro, kë suule ye' wā, e' sauk. Erë kë ye' sene ie' ska' ká taië, domingo bötö ë. ¹⁹ Ñies Santiago dör Skëköpa Jesús ël, e' suéyö. Erë kë ye' wā Jesús ttekölpa tsá, e'pa malepa sune. ²⁰ Moki ye' tō a' a ichè Skëköl wörki tō ì shtekeyö yëkkuö i' ki, e' dör moki.

²¹ E' ukuöki ta ye' mía bánet Siria ena Cilicia. ²² E' kéwö ska' ta Cristo icha erule erule tso' Judea, e'pa wā ye' tté jcher, erë ie'pa kë wā ye' suule. ²³ Ie'pa tō

ittsé: “Pablo bak se' we'ikök, ttè mik se' erblöke e' olo'yakwā ie' éna, erë i'ñe ta ie' tso'ne ipakök.” ²⁴ E' kueḱi ie'pa tö Skëköl kíkëka taië ye' kueḱi.

2

¹ Duas de dabom eyök kí tkël (14), e' ukuöki ta ye' skà míane Bernabé ta Jerusalén. Nies Tito míā ye' ta. ² Skëköl tö ye' a ikkayë' tö ye' kawõtā shkök Jerusalén ttök Skëkëpa Jesús icha kos e'pa wökirpa ta, e' kueḱi ye' míā. Se' ulitane wā ie'pa sūle tö ie'pa dör se' wökirpa. Mik ye' de Jerusalén, etā ttè buaë pakekeyö pë' kē dör judiowak esepa a, e' wa pakéneyö se' wökirpa ulitane e'pa ē a bānet isuöie tö iyëne ö kē iyëne. Ye' kē ki ikiane tö yi tö ichè tö Jesús kanè kos o'bituyö, e' dör ē.

³ Ie'pa tö iché tö ttè pakekeyö, e' dör buaë yësyësë, kē i skà kianeia. Tito mirwā ye' ta, e' dör griegowak, e' kueḱi ie' tottola kē kkuölit tēule tsir wēs judiowak wöblar es. Erë ie'pa kē wā ie' kàne itóttola kkuölit tök tsir. ⁴ Erë pë' wēlepa tso' eē e' chō tö ie'pa dör Jesús mik erblökwakpa, erë kē idör es. Ie'pa kē ichōpa tö Tito tottola kawõtā kkuölit tēe tsir, e' ma s'wökirpa kē wā i yëne. Pë' esepa tso' se' shūā se' weblök bër tö wēs se' ser buaë, ttsë'r buaë Cristo Jesús ttè a. Ie'pa a ta kē idör buaë tö kē se' tö judiowak ttè dalöiëno e' iütèia. Ie'pa ki ikiane tö se' klörwane ttè ñe' ulā a. ⁵ Sa' ki ikiane tö Jesús ttè buaë mokië, e' ē klö'ù a' tö kekraë. E' kueḱi sa' kē wā ie'pa ttè iütëne yës.

⁶ Se' wökirpa kiësö skëkëpa taië, e'pa iché tö ttè pakekeyö e' dör buaë. Ie'pa kē wā ikí kuötkëne yës. (Skëköl a ta se' ulitane dör nies ëme, e' kueḱi ē yö ichè tö ie'pa dör këkëpa taië ö kē idör es, e' kē ki

ye' tkine.) ⁷ Ie'pa éna iane tö Skëköl tö kanè me'at ye' ulà a Jesús tté buaë pakök, pè' kë dör judiowak, esepa a, wes ie' tö kanè me'at Pedro ulà a ipakök judiowak a es. ⁸ Skëköl tö Pedro patkè' Jesús tté buaë pakök judiowak a, e' è tö ye' patkè' ipakök pè' kë dör judiowak esepa a. ⁹ Santiago ena Pedro ena Juan, e'pa suule se' ulitane wa tö ie'pa dör se' wökirpa kibiie. Ie'pa éna iane tö Skëköl er buaë yè' ye' a kanè i' wa. E' kuëki ie'pa ulà mé ye' a ena Bernabé a iwà kkachoié tö ie'pa tö sa' klö'wé ie'pa kíie. Ie'pa éna iane tö Skëköl tö sa' patkè' Jesús tté buaë pakök pè' kë dör judiowak esepa a, erè ie'pa patkè'itö ipakök judiowak a. Es buaë idir ie'pa a. ¹⁰ Íyi etkè kié ie'pa tö sa' a, e' dör tö s'yamipa siarëpa serke Jerusalén, esepa kimè sa' tö. E' wawekeyö kekraë er bua' wa.

Pedro uñé Pablo tö Antioquía

¹¹⁻¹² Erè e' ukuöki ta mik Pedro demi Antioquía sa' pakök, eta kewe ie' chköke buaë Jesús mik erblökwakpa kë dör judiowak, esepa ta. Erè s'yamipa dör judiowak datse Jerusalén, patkè' Santiago tö, e'pa de. E'pa tö iklö'wé tö s'yamipa kë dör judiowak, esepa kawöta itóttola kkuölit tök tsir. Nies ie'pa tö iklö'wé tö esepa kawöta senuk wes judiowak ser es. Pedro suane ie'pa yöki, e' kuëki mik ie'pa de, eta ie' e' batséttsa wépa kë dör judiowak, esepa yöki. Ie' kë chköia ie'pa ta ñita. ¹³ Nies judiowak malepa tö Pedro e' a' ñe' es, e' wambléñak dö Bernabé. ¹⁴ E' kuëki, mik ye' isué tö Pedro kë ku' iwà iütök yësyësë wes Jesús tté buaë moki tö ichè es, eta ye' tö ie' a iché sulitane kukua: “Be' tso' e' ök. Be' dör judiowak, erè be' kë

serku' wes judiowak ser es. ¿Iők be' tō, pē' kē dōr judiowak, esepa keke senuk wes judiowak ser es? ¹⁵ Se' bōl dōr judiowak se' ditsēwō wa. Se' kē dōr pē' sulusipa kē tō Skēkōl dalōiē esepa. ¹⁶ Erē se' wā ijcher tō Skēkōl kē tō se' klō'wēpa wes pē' buaē yēsēsē es, Moisés ttē dalōiēno e' iūtēsō e' batamik. Se' wā ijcher tō se' erblé Jesucristo mik, e' kuēkī ie' tō se' klō'wē wes pē' buaē yēsēsē es. Ie' ichē tō ie' kē tō se' klō'wēpa wes pē' buaē yēsēsē es, ttē dalōiēno e' iūtēsō e' batamik. E' kuēkī se' bōl erblétke Jesucristo mik as Skēkōl tō se' klō'ù wes pē' buaē yēsēsē es. E' kē dōr tō Moisés ttē dalōiēno, e' iūtēsō buaē e' batamik.” Es ye' tō iché Pedro a.

¹⁷ E' ukuōkī tā ye' tō ie'pa ulitane a iché: “Se' erblōke Cristo mik, e' batamik Skēkōl tō se' klō' wes pē' buaē yēsēsē es, e' wā paneke se' tō. Es se' kē erblōku'ia Moisés ttē dalōiēno e' mik. E' kuēkī judiowak tō se' chēmi tō se' dōr ì sulu wamblōkwakpa wes pē' kē dōr judiowak es. E' kuēkī ¿sō ichēmi tō Cristo tō se' ké ì sulu wamblōk? Au, kē idōr es. ¹⁸ Se' éna iāne tō Skēkōl kē tō se' tsatkepa ttē dalōiēno e' batamik. E' kuēkī se' kē erblēneia ttē e' mik e' tsatkoie. Erē se' erblēne ttē dalōiēno e' mik e' tsatkoie, e' tā e' je' tō se' a ikkacheraē tō mokī se' dōr ì sulu wamblōkwakpa, se' kē a iwā iūtēnuk seraa e' kuēkī. ¹⁹ Mik ye' bak erblōk Moisés ttē dalōiēno e' mik e' tsatkoie, etā ye' éna iāne tō ye' kē a ttē e' iūtēnuk yēsēsē wes s'kawōta iūtōk es. E' kuēkī ye' éna iāne tō nuì tso' ye' kī, e' kī Skēkōl tō ye' kichaterattsā. E' kuēkī i'ñe tā ye' kē erblōia ttē dalōiēno e' mik e' tsatkoie. Ye' a tā e' dōr wes ye' du'wā ttē dalōiēno e' yōkī es. I'ñe tā ye' erblōke Cristo ē mik as ye' ser yēsēsē Skēkōl a.

Cristo kōtewā krus mik ye' skéie ye' nuì patuoie, ²⁰ e' kuekì e' dör wēs ye' kōtewā ie' tā krus mik es. I'ñe tā e' dör wēs kē ye' serku'ia es, erē Cristo serke ye' er a iWiköl wa. Ie' tō ye' dalëritsé, ie' e' mettsa ttewā ye' skéie. E' ě mik ye' erblöke, e' mik ye' serke ká i' kī. ²¹ Es Skököl er buaë ché ye' a, e' kē watepa ye' tō yēs. Erē sene yēsyesē mú dō se' ulà a ttè dalöiëno e' iutè wa, e'ma e' wà kiane ché tō Cristo kōtewā ěme, kē wà tā.' Es ye' tō iché Jesús mik erblökwakpa tso' Antioquía, e'pa a.

3

Skököl tō iWiköl mé se' a, se' erblö Jesucristo mik, e' batamik

¹ ¡A Galacia wakpa, wēsua a' kē kabikeitsōta'! ¿Yi alibché a' kī, e' tō a' wöliwéka taië es? Jesucristo kōtewā krus mik se' skéie, e' tté wa sa' tō a' wöbla' buaë yēsyesē, e' wà ane buaë a' éna kuaë. Eta ¿wēs ttè e' olo'yakne a' éna? ² I' chakeke ye' tō a' a, e' iutó: ¿Ì batamik Skököl Wiköl dē' a' kī? ¿E' dör Moisés ttè dalöiëno e' iuté a' tō e' batamik? Au, kē idör es. Ie' dē' a' kī mik a' tō Jesucristo tté buaë e' ttsē' tā a' erblē' imik eta. ³ ¡A' kē kabikeitsōta'! Kuaë Skököl tō se' yué ie' ala'rie iWiköl wa, erē ¿wēs a' tō ibikeitsē i'ñe tā' tō se' kawōta Moisés ttè dalöiëno e' iutök se' wákpa diché wa as se' at buaë yēsyesē ie' wōa? ⁴ Es idör, e' tā ěme se' weine taië Jesús tté buaë kuekì. ¡Ayécha, e' kē weinewa ěme! ⁵ Ye' tō iská chakéne a' a: ¿Skököl tō iWiköl me' se' a, ñies i' kē or yi a ese o'itō a' shua, e' dör Moisés ttè dalöiëno e' iutèsö, e' batamik? Au, kē idör es. E' kos o' Skököl tō, se' tō Jesucristo tté buaë e' ttsē' tā se' erblē' imik e' kuekì.

Abraham erblé Skëköl mik, e' kueḱi Skëköl tò ie' klö'wé wës pë' buaë yësyësë es

⁶ Es ibak ñies sa' yë bak kiè Abraham e' ta. Skëköl yëḱkuö tò ichè: Abraham erblé Skëköl mik, e' kueḱi iklö'wéitö wës pë' buaë yësyësë es. ⁷ E' kueḱi a' wa ijchenú tò wépa erblö Skëköl mik, esepa dör Abraham aleripa chók. ⁸ Ká iaiaë Skëköl ibikeitsbak tò mik pë' kë dör judiowak, esepa erblé ie' mik, etä ie' tò ie'pa klö'weraë wës pë' buaë yësyësë es. E' kueḱi ttè buaë e' tso' kitule ie' yëḱkuö ki wé ie' tò iyë' Abraham a i' es: “Be' batamik ye' er buaë chöraë ká ulitane wakpa a.”* ⁹ Es se' isué tò wépa ḱos erblöke ie' mik wës Abraham es, esepa ḱos a ie' er buaë chöraë wës ie' er buaë yë' Abraham a es. Esepa ë a ie' er buaë chöraë.

¹⁰ Skëköl yëḱkuö tò ichè i' es: “Wépa kë tò ì ḱos tso' kitule ttè dalöiëno yëḱkuö ki e' wà dalöieḱu' yësyësë, esepa ḱos kichateraë Skëköl tò.”† Erë kë yi tò iwà iḱtepa es, e' kueḱi se' wa ijcher tò wépa erblé ttè dalöiëno mik e' tsatkoie, esepa ḱos kichateraëitö. ¹¹ Ñies ie' yëḱkuö tò ichè i' es: “Yi dör yësyësë ierblö Skëköl mik e' batamik, ese serdaë.”‡ Es se' wa ijcher tò kë yi tsatkënuḱ Moisés ttè dalöiëno iḱtè wa. ¹² Ñies Skëköl yëḱkuö tò ichè i' es: “Yi tò ttè dalöiëno e' dalöié yësyësë seraä, ese ser michoë ttè e' wa.”§ Ttè e' tò se' a ikkachè tò ttè dalöiëno, e' tò se' ké idalöiök seraä. Erë se' erblö Cristo mik, e' kë dör es, e' ki erblè ë kiane ie' mik. E' kueḱi ttè e' kë shütunukka Moisés ttè dalöiëno e' wa, e' dör ttè kua'ki e' kueḱi.

* **3:8** Génesis 12.3 † **3:10** Deuteronomio 27.26 ‡ **3:11** Habacuc

2.4 § **3:12** Levítico 18.5

13 Skéköl yékkuö tö ichè: “Yi ttéwa kichatkéule kal mik, e' wa iwénewa tö ese kichatéttsa Skéköl tö.”* Es Cristo kötewa krus mik, e' wà kiane chè tö ikichatéttsa Skéköl tö. Erè ikichatènettsa se' skéie, Skéköl ttè dalöiëno e' dalösewéwasö e' nuí kî. Es Cristo tö se' yé'ttsa se' nuí ulà a. 14 Es ibak ie' ta as Skéköl kablè' er buaë chök Abraham a, e' wà dö ñies pè' kè dör judiowak esepa ulà a Cristo Jesús batamik. E' dör tö Skéköl kablè' iWiköl muk se' a, se' erblö Cristo mik, e' batamik.

Skéköl er buaë ché se' a, e' kè dè' ttè dalöiëno e' batamik

15 A yamipa, se' a ta mik se' tö se' ttè mé ñi a, e' shtésö yékkuö kî ta s'kiè shtésö ikî, eta ttè e' kè maneorpattsane yës, kè ikî kuötkèrpakaiä yës. 16 Es ì uk Skéköl kablè' Abraham a ena ileri eköl a, e' dör. Skéköl yékkuö tö Abraham ditséwö eköl è e' cheke, kè dör seraä. Abraham ditséwö chekeitö e' dör Cristo. 17 Ì chök ye' tso' e' dör i': Skéköl tö ittè me'tke Abraham a ta ikkachéitö ia tö moki iwaweraëitö. E' ukuökî ta duas tka dökä cien tkëyök kî dabom mañayök (430) ta ie' tö ittè dalöiëno me' Moisés a as Israel aleripa tö idalöiö. E' wa isuésö tö ttè mène Abraham a, e' mène ia kewe, ttè dalöiëno mène Moisés a e' yöki. E' kueki ttè dalöiëno mène Moisés a, e' kè a ì uk Skéköl kablè' Abraham a, e' wöitukwa. 18 Ì uk Skéköl kablè' se' a, e' wà döpa se' ulà a, Moisés ttè dalöiëno e' iütésö e' batamik, e' ma e' kè dè'ttsa se' a wes ì kablèule es. Erè Skéköl kablè' Abraham a imuk éme.

19 E' dör es, e' ta çì kueki Skéköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a? Ie' kablè' Abraham a,

* 3:13 Deuteronomio 21.23

e' ukuöki ta ittè dalöiëno méitö ie'pa a ì sulu wamblekerakitö, e' wà kkachoie dõ mik Abraham aleri eköl yëne ie' a, e' de eta, e' dör Cristo. Ttè dalöiëno e' me' Skëköl biyöchökwakpa tö Israel aleripa a Moisés dör itteköl e' wa. ²⁰ Erë Skëköl wák kablë' Abraham a, e' kë dör itteköl wele wa. E' kuëki se' wä ijcher tö ttè e' dör kibiie, ttè dalöiëno mène Moisés a e' tsata.

¿I kuëki Skëköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a?

²¹ E' dör es, e' ta ¿e' wà kiane chë tö ttè dalöiëno, e' kë ñi sini'kune Skëköl kablë' Abraham a e' ta? ¡Au, kë idör es! Ttè dalöiëno tö sene michoë müpa se' a, e' ma se' dömi buaë yësyësë Skëköl wörki ttè ñe' dalöiësö e' wa. ²² Erë e' kë dör es. Skëköl yëkkuö tö ichë tö s'ditsö kos klöulewä sene sulu ulà a, kë se' a e' tsatkë nuk. E' dör es as Skëköl kablë', e' wà dö se' ulà a, se' erblö Jesucristo mik e' wa.

²³ Kam Cristo döbitu s'tsatkök se' erblö ie' mik e' wa, e' yöki se' bak klöulewä ttè dalöiëno dikia wes s'wötëwä s'wöto wé a es. Erë se' kë a e' yënuksa ttè e' dikia dõ mik Cristo dë'bitu ikkachök se' a tö s'kawöta erblök ie' mik e' tsatkoie eta. ²⁴ Ñies ichëmisö tö Skëköl tö se' méwä ttè dalöiëno dikia s'kkö'noie dõ mik Cristo de eta. E' dör wes alà yë tö yi yulë ilà kkö'noie es. Skëköl tö iwé es as ie' tö se' klö'ù wes pë' buaë yësyësë es, se' erblö Cristo mik e' wa. ²⁵ I'ñe ta se' erblö Jesucristo tté buaë e' mik, e' kuëki ttè dalöiëno kë ku'ia se' kkö'nuk wes alà kkö'nukwak es. ²⁶ A' kos dör Skëköl ala'r, a' erblé Cristo Jesús mik e' wa. ²⁷ A' wépa kos wösune iwà kkachoie tö a' erblé Cristo mik, esepa ki Cristo ser iëne wes se' datsi' iö es. E' kuëki a' serke buaë wes

Cristo ser es. ²⁸ Se' kos batsulewá Cristo Jesús mik, e' kueki se' dör wes wák eköl ã es. E' kueki se' dör judiowak ö se' kã dör es, se' klöulewá kanè mésoie ö se' kã dör es, se' dör wëm ö se' dör alaköl, e' kã dë' wes Skëköl a. ²⁹ Se' dör Cristo icha, e' ta se' dör Abraham aleripa chök. Nies ì uk Skëköl kablë' Abraham a e' wà döraë se' ulà a.

4

Se' kã ku'ia Moisés ttë dalöiëno e' dikia

¹⁻² Ye' tö ikleeke a' a ttë i' wa: Ichösö tö pë' eköl dör inuköl blu' tajë e' blënewá. Ie' íyi kos méatitö ilà ulà a. Erë ie' alà ià tsirlala, kã a ikaneonuk. E' kueki o'ka tso'ne ie' kkö'nuk, ie' wëttsuk. Ie' kawöta ie'pa ttë iütök dö mik wekkë iyë tö ikéwö me'at ekkë. Erë ie' dör iyë blënewá e' dali kos e' wák, erë kam ikéwö dö e' yöki ie' dör wes s'klöulewá kanè mésoie tso' iu a es. Erë mik iyë blënewá e' tö ikéwö me'at e' deka, eta iyë dali kos döraë iulà a. ³ E' sù sa' judiowak bak wes alala ñe' es. Kam Skëköl tö ilà patkö e' yöki sa' bakia klöulewá ttë ëse tso' ká i' a ese dikia idalöiök. ⁴ Erë mik kawö bikeitsitö e' de, eta ie' tö ilà patké ká i' ki, e' kune' s'ditsöie sene' Moisés ttë dalöiëno e' dikia. ⁵ Ilà debitu sa' bak klöulewá ttë e' ulà a, e'pa yöksa as sa' dö Skëköl ala'rie. ⁶ A' erblé Cristo mik, e' kueki a' dör Skëköl ala'r ñies wes sa' es. E' kueki ie' tö ilà Wiköl patké senuk se' er a, e' wa se' kköchöke buaë Skëköl ska', ie' wa se' tö icheke buaë Skëköl a: “¡A yëwöla!” ⁷ Es se' kã ku'ia wes s'klöulewá kanè mésoie es. E' skéie se' detke Skëköl ala'rie, e' kueki ì kos tso' ie' wá e' dör se' icha ñies.

⁸ Kenet ta a' kě e' batsöta' ie' mik, e' kėwö ska' ta a' bak klöulewa skėkölpa dalöiök a' bak esepa ulà a. Ñermata ie'pa kě dör Skėköl ichökle e'. ⁹ Erė i'ñe ta a' bätse buaë Skėköl chök e' mik —ö ichėmisö bua'ie tō ie' bätse buaë a' mik— ¿wes i'ñe ta a' e' maktsane ttè ese kos e' ane? Ttè ekkėpa kě a se' tsatkėnuk. Ttè e' kě dör ìie bua' se' a. Kě se' senukne ttè ese dikia. ¹⁰ Judiowak tō idiwö tkö'weke, isi'wö tkö'weke, ikėwö tkö'weke ñies iduėswö tkö'weke. ¿iök se' tō e' wakanewėke es? ¹¹ Ye' suane dō' kanė kos wėyö a' shua, e' weirwa é.

Kenet ta Galacia wakpa tō Pablo kiėwa buaë

¹² A yamipa, ye' dör judiowak erė ye' kě serku'ia judiowak ttè dikia. ¿Wes i'ñe ta a' e' tiakwa ttè e' dikia? E' kě war a' tō es. Ye' kköchö a' a tō a' senú wes ye' es. Mik ye' bak a' ska' kuaë, eta a' kě wa ì sulu wamblėne ye' ta. ¹³ Mik ye' tō Jesús tté buaë tsá paka' a' a, eta ye' kirirke taiė, e' kueki ye' e' tsėat a' ska'. ¹⁴ Ye' kirirke, e' dör darėrėė a' a, erė e' kueki a' kě wa ye' watėnettsa. E' skėie a' tō ye' suė buaë wes Skėköl biyöchökwak suė es. A' tō ye' kiėwa buaë wes Cristo Jesús kiėwa a' tō es. ¹⁵ A' ttsė'ne buaë ye' ta kuaë, ¿wes e' de i'ñe ta? Ye' ichė tō a' wák wöbla mú yėrttsa a' a tkėwa ye' icha skėie, e'ma a' tō iö' es. Es a' kikėkayö. ¹⁶ Erė i'ñe ta wėsua a' ye' suė a' bolökıe, ttè mokı chėyö a' a e' ě kueki.

¹⁷ Pė' tso' a' wöbla'uk judiowak ttè wa, e'pa tō ichė tō ie'pa ki a' kiar taiė, erė e' kě dör er bua' wa. Ie'pa ki kiane tō a' tō sa' watöttsa ta es a' mi' ie'pa ě ttè iütök. ¹⁸ Ie'pa tō a' saúpa, a' kimúpa er bua' wa mik ye' tso' a' ta ö ye' kě ku' a' ta, e'ma buaë idir ye' a. Erė ie'pa tso' a' wöbla'uk ttè kě dör mokı ese

wa. E' kueki ye' yöki isulune. ¹⁹ A ye' ala'r, ye' skà weirke tajë a' dalërmik wës alaköl alà kurke weir es dõ mik a' de senuk wës Cristo ser es eta. ²⁰ I' ta ye' mú dõ a' ska' ttök bua'ie a' ta as a' isaù tò a' dalër tajë ye' éna. Ì wambleke a' tò es, e' tò ye' tkiwéwa suawé tajë.

Agar ena Sara, e' pakè

²¹ A' wëpa senak judiowak ttè dikia, erë ì tso' kitule Moisés yëkkuö ki, ¿e' jcher a' wa? ²² E' tò ichè tò Abraham ala'r böl. Eköl kune' alaköl kiè Agar, e' ta. E' kiè Ismael. Agar dör Abraham alaköl kiè Sara e' kanè méso toulettsa ese. Iëköl kune Sara ta. E' kiè Isaac. Sara kë dör yi kanè méso. ²³ Kanè méso ñe' alà kune' wës se' ësepa kur es. Erë Sara kë dõtã' alàè, e' alà kune' mik idetke kékëpalatke eta, wës Skëköl kablè' Abraham a es. ²⁴⁻²⁵ E' tò ilè kleeke se' a. Alakölpa böl ñe' tò ttè mène böt e' wà chè. Agar bak kanè méso e' tò ttè dalöiëno mène Israel aleripa a Sinaí kébata atë Arabia, e' wà chè. E' wà dör tò Israel aleripa erblé ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie. E' dör wës ie'pa tso' klöulewa ttè e' dikia wës kanè méso tso' klöulewa iwökir ulà a es. E' kueki wëpa kos tso' klöulewa ttè dalöiëno e' ulà a, esepa dör wës Agar ala'r es. Ñies Sinaí kébata, e' tò Jerusalén tso' ká i' ki i' ñe ta e' wà chè. Eë judiowak serke. Ie'pa tso' klöulewa Moisés ttè dalöiëno dikia wës kanè méso es. ²⁶ Erë Sara alà kune' e' tò ttè mène Abraham a, e' wà chè. Se' kë ku' klöulewa Moisés ttè dikia, e' kueki se' dör wës Sara alà es. Se' dör Jerusalén èt tso' ká jai a e' wakpa. ²⁷ E' dör wës itso' kitule Skëköl yëkkuö ki es, e' tò ichè i' es: A alaköl, be' kë dõtã' alàè,

is alala kur, e' kj alakölpa weir, e' kë ttsëule be' wa.
 Erë be' dōraē alāē taiē
 tkōka alaköl dōta' alāē e' tsata.
 E' kuēki be' ttsē'nú buaē.
 Be' anú taiē ttsē'ne bua' wa.*
 Es Skëköl yëkkuö tō ichè.

²⁸ A yamipa, se' dör wēs Isaac es. Isaac kune' wēs Skëköl kablē' Abraham a es. Es ñies se' erblé Cristo mik, esepa de Skëköl ala'rie wēs ie' kablē' es. ²⁹ Agar alà kune' wēs s'ditsö kur es, erë Isaac kune' Skëköl Wiköl batamik. E' kéwö ska' ta Agar alà tō Isaac we'ik taiē. E' sù i'ñe ta wēpa tso' klöulewā Moisés ttè dikiā, esepa tso' se' dör Skëköl ala'r, esepa we'ikök. ³⁰ Erë Skëköl yëkkuö tō iché i' es: “Iyë íyi tso' mè alaköl kë dör kanè méso, e' alà a, e' kë kawö ta' blatè alaköl dör kanè méso e' alà a. E' kuēki iyuóshkar alàē.”† ³¹ E' kuēki, a yamipa, se' kë dör wēs alaköl dör kanè méso e' ala'r es. Se' dör wēs alaköl kë dör kanè méso, e' ala'r es.

5

Se'yënettsa ttè dalöiëno dikia

¹ Cristo tō se' yë'ttsa Moisés ttè dalöiëno e' yöki as se' kë ku'ia klöulewā ttè e' ulà a. E' kuēki se' e' tkōwā darërè erblök Cristo ě mik. Kë se' e' tiukwane ttè dalöiëno dikiā wēs s'klöulewā kanè mésoie es.

² A' tō ye' ttö ttsö. Ye' dör Pablo. Ye' wák tō ichè a' a tō a' wēpa e' mettsa itóttola kkuölit tók tsir wēs judiowak wöblar es e' tsatkoie, e' ta Cristo kë tō a' kimepa yës. ³ Ye' tō iskà chène wēpa ulitane e' mettsa itóttola kkuölit tók tsir, esepa a

* **4:27** Isaías 54.1,2 † **4:30** Génesis 21.10

tö ie'pa kawõtą Moisés ttè dalöiëno e' wà dalöiök seraa. ⁴ A' ulitane éna ttè dalöiëno, e' iütak as a' dō yësyësë Skëköl wōa, esepa kōs e' batséttsa bānet Cristo yōkī. Es Skëköl er buaë ché se' a' Cristo batamik, e' watéttsa ie'pa tō seraa. ⁵ Erë se' erblöke Cristo mik, esepa wā ijcher Skëköl Wiköl wa tō ie' tō se' klō'weraë wes pë' buaë yësyësë es, se' erblé Cristo mik, e' batamik. E' wà panekesö ttsë'ne bua' wa. ⁶ Se' batsulewā Cristo Jesús mik, e' tą yi tottola kkuölit tëule tsir ö kë itëule e' kë ska' Skëköl tkine. Se' erblö Cristo è mik, e' tō se' ké ñi dalëritsök, e' dör ibua'ie.

⁷ Kuaë tą a' mir buaë. ¿Yi tō a' wöklö'wé as a' kë tō ttè mokī iütō? ⁸ E' kë dör Skëköl tō se' klöo'bak iwák a' e'. ⁹ A' taië e'pa sulu'werawā ttè suluë elkela è tō wes pan wölöwoka elkela tō harinachka kōs wölöwekeka es. ¹⁰ Erë ye' erblöke Skëképa Jesús mik tō a' kë mi'pa ttè sulu e' itōkī. Wé tso' a' tsiriük ttè ese wa, e' we'ikera Skëköl tō. Kë kī ie' tkine tō yi idir.

¹¹ Erë a yamipa, ye' mú tso'ia ipakök tō wëpa kawõtą itóttola kkuölit tōk tsir, e'ma ¿i kuekī judiowak tō ye' we'ikekeia taië? Ye' tō ttè e' pakōpaia, e'ma ie'pa kë ulurku' ye' kī mik ipakekeyö tō Cristo kötewā krus mik se' skéie etā. ¹² Erë wëpa tso' a' wökir a' ká chōukwa ttè ese wa, jesepa mú e' biöttsaie i' tą!

Ñi dalëritsè

¹³ A yamipa, Skëköl tō se' klöo'bak as se' kë seria ttè dalöiëno dikīa. Erë e' kë dör ì sulu wambloie wes s'wák dër sulu kī ikiane es. E' skéie se' ñi kimù, ñi dalëritsè kuekī. ¹⁴ Moisés ttè dalöiëno kōs e' wöiënewā ttè etkë a, e' tō ichè: “A' malepa dalëritsö

wes a' wákpa e' dalër es.”* 15 A' e' kkö'nú. A' ñi saukeia suluë, a' ñippökeia taië wes iyiwak sulusi es, e' ta' a' wákpa ë ñi euraawa.

Sené Wiköl Batse'r wa

16 Es ye' tö a' a' ichè tö se' senù Skököl Wiköl wa. Se' serke es, e' ta' i sulu kiane s'wák dër sulu e' ki wamblè, ese kë wamblepasö. 17 I kiar s'wák dër sulu e' ki, ese kë kiar Skököl Wiköl ki. Nies i kiar Skököl Wiköl ki, ese kë kiar s'wák dër suluë e' ki. S'wák dër suluë ena Skököl Wiköl e'pa ñi wöklö'uke, e' kuëki i kiar se' ki wè ese kë or se' a. 18 Erë Skököl Wiköl tö se' wëttseke, e' ta' se' kë ku'ia ttè dalöiëno dikia.

19 Wépa tso' iwák dër sulu e' iutök, e' wërwa wöshak. Esepa trër ena e' ia'uke sene sulusi wa. Iyi sulu ese skà kakuetéwarakitö darërëë. 20 Ie'pa tö iyi diököl dalöieke. Ie'pa dör alibchökwakpa. Ie'pa ñi saù suluë, ñi wöñatkö ñië, ñippö taië, ukyër ñi ki. Ie'pa ulurka bet. Ie'pa e' ttsöka imalepa tsata. Ie'pa dör s'blabatsökwakpa. Wépa e' batsöke ie'pa mik, e'pa ë ta' ie'pa ser buaë. 21 Ie'pa kë wöbatsö tö i kiane ie'pa ki, ese tso' s'malepa wa. Ie'pa e' ttöke blo' wa, e' kuëki i sulu ki wamblekerakitö taië. E' sù iyi skà suluë wambleke ie'pa tö. Ye' tö a' a' ichekene wes ye' tö iyë'bak es tö wépa serke es, eseпа kë döpa i blúie Skököl tso' e' a.

22 Erë mik se' serke Skököl Wiköl wa, eta' se' ñi dalëritsöke, se' ttsë'rke buaë, se' serke bëre, i kos dalë'ttsekösö er bua' wa, se' ñi saù er bua' wa, se' er buaë chö s'malepa a, se' ttö moki, 23 kë se' e' ttsöka taië, se' e' kkö'nù buaë. Se' serke es, e' ta' ttè

* 5:14 Levítico 19.18

dalöiëno kôs, e' kë dalöse_onewa se' wa. ²⁴ Se' wák dër suluë, ñies ì kôs suluë wamblak se' éna, ese kôs watéttsa se' dör Cristo Jesús icha e'pa tō. E' dör wës se' tō ese kôs ttéwa wötëulewa krus mik es.

²⁵ Se' serke Skëköl Wiköl mik, e' kuëki se' e' mù as ie' tō se' wëttsù. ²⁶ Kë se' e' ttsökka tajë, kë se' ñi tsiriük, kë se' ukyënu_k ñi k_i.

6

Se' kawötä ñi k_imuk

¹ A yamipa, a' wele anemine ì sulu wamblè a, e' ta a' serke Wiköl Batse'r wa, esepa ké ie' k_imuk er bua' wa as ie' e' kōkane. Erë a' e' kkō'nú dō ì sulu tō a' erkiōwè ta a' armi ì sulu wamblè a wës ie' es.

² A' welepa kawō tkōke suluë, e' ta a' ñi k_imú. A' tō iwé es, e' ta a' serke wës Cristo ttè dalöiëno tō ichè es. ³ A' wele e' bikeitsō tō buaë idir imalepa tsata, ñermata kë dör ì, e' ta ie' kitō'uke.

⁴⁻⁵ Is se' ser buaë ö suluë ese wërke se' wōki eköl eköl. E' kuëki se' ulitane ké e' sauk tō is se' ser, e' wa se' e' kkō'nú. Se' serke buaë yësyësë, e' ta se' ttsë'rdaë buaë se' wák a. Erë kë se' kane e' kkō'nuk wës s'malepa serke es.

⁶ Ì buaë kôs tso' a' wa ese kakmú wépa tō a' wöbla'weke Skëköl ttè wa esepa a.

⁷ Kë se' e' kitō'uk tō se' a Skëköl wayörmi kë nu_i ta'. Ì kuatkésö buaë ö suluë, e' wà wöweranesö.

⁸ Ì sulu kiane s'wák dër suluë e' k_i wamblè, ese wamblésö, e' ta e' wà dōrane s'k_i ta se' weir michoë. Erë ì buaë kiane Skëköl Wiköl k_i wè ese wésö, e' ta e' wà dōrane s'k_i ta sene michoë dōraë se' ulà a. ⁹ Ì buaë wëkesö kekraë, kë ilo'yeta', e' ta aishkuö ta mik ikéwö de, etä iské dōraë se' ulà a. E' kuëki kë

se' shtrínuk ì buaë uk kēkraë. ¹⁰ E' kuekì mik se' a ì buaë òrmi, età iùsò sulítane a, bua'iewā s'yamipa erblöke Cristo mik, esepa a.

Pablo e' chéat

¹¹ Ttè bata i' shtök ye' tso' ye' wák ulà wa. A' isaú tò ikité bërie, es a' wā ijchermi tò mokì ye' tso' ishtök. ¹² Wépa tò a' keke a' wépa tottola kkuölít tók tsir, e'pa tò iweke es as ie'pa at buaë judiowak malepa ta. Ie'pa tò ichópa tò se' tsatkërke, Cristo kötewā krus mik se' skéie, e' batamik, e'ma judiowak tò ie'pa we'ikera siarë. ¹³ Erë ie'pa wákpa tottola kkuölít tëule, e'pa kë tò Moisés ttè dalöiëno e' iutè sēraa. Ie'pa tò a' keke a' tottola kkuölít tók tsir e' ttsokā iwákpa a tò ie'pa tò a' ké e' wakyuök wēs judiowak es. ¹⁴ Erë ye' i', e' kë e' ttsōpakā ì ulítane kì. Skëképa Jesucristo kötewā krus mik, e' ë kikekekayö. E' batamik ì sulu kos tso' ká i' a ese dunewābak ye' a, ñies ese a ye' dunewābak. ¹⁵ S'tottola kkuölít tëule tsir ö kë tëule, e' kë kì Skëköl tkine. Ie' tò se' er mane'wé pa'alì i'Wiköl wa, e' ë kiar ie' kì. ¹⁶ Wépa kos serke wēs ttè i' tò ichè es, as esepa a ie' tò sene bërë mù ena isaù er siarë wa. Esepa dör ie' ala'r chök, esepa dör Israel aleripa chök ie' a.

¹⁷ Ye' weine kos Jesús ttè kuekì, e' tò tso' ye' wa ye' chkà kì. E' wa ye' tò iwà kkacheke tò ye' dör ie' kanè méso mokì. E' kuekì i'tami kë yi tò ye' tsiriwariā ttè e' kì.

¹⁸ A yamipa, as Skëképa Jesucristo er buaë chö a' ulítane a. Es e' idir.

Tte Pa'ali Me' Skëköl tö Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri
(CS:bzd:Bribri)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca